

Pořadové číslo pro potřeby ÚAP: 5	Obec: DLOUHÝ MOST	Kód obce 530468
-----------------------------------	--------------------------	-----------------

DOPLNĚNÍ DAT – AKTUALIZACE V ROCE 2020

V obci byl zaznamenán meziroční přírůstek počtu obyvatel (2014-15) o 14. V roce 2020 je evidentní významnější nárůst počtu obyvatel vzhledem k předchozímu období, viz Tab. Dlouhý Most- 1.

Tab. Dlouhý Most- 1: Přehled vývoje ukazatelů (počet obyvatel) za období 2014 až 2020

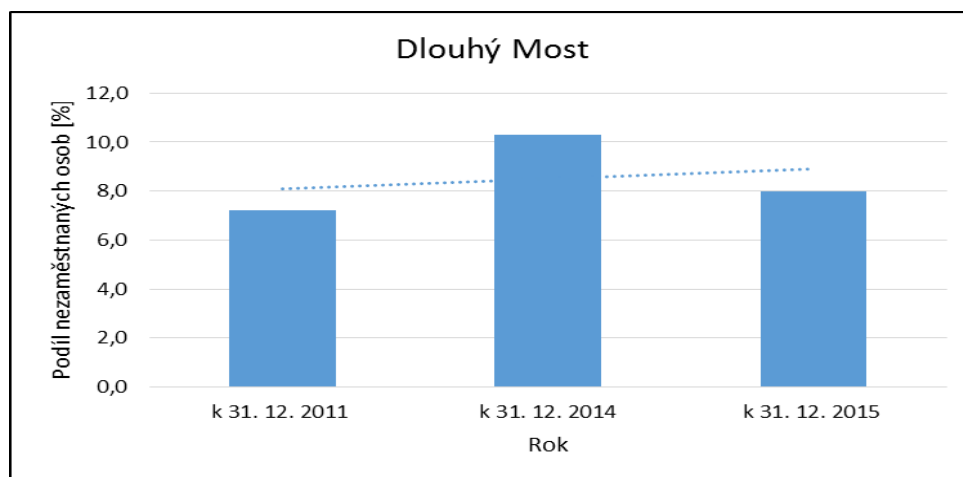
Ukazatel	2014	2015	2016	2020	změna
Počet obyvatel *	816	830	860	912	nárůst

* Údaj vyhodnocován k 1. 1.

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

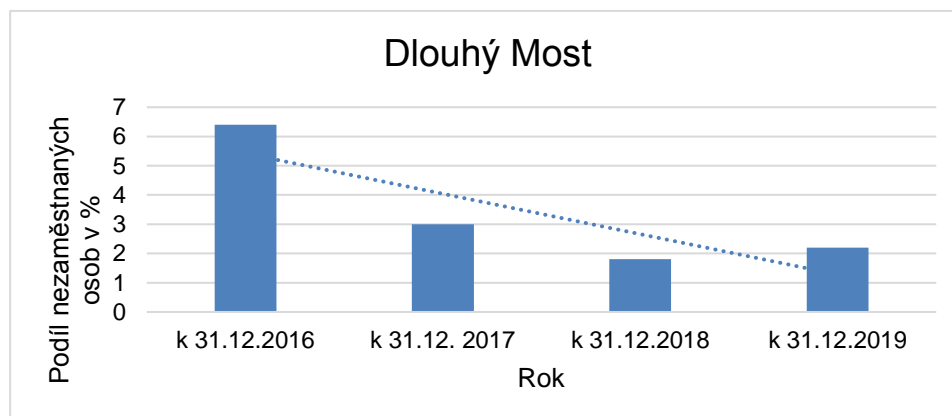
I. ZAMĚSTNANOST

Od roku 2012 došlo ke změně ukazatelů specifikujících problematiku zaměstnanosti na úrovni obcí, viz metodika a souhrnná zpráva (2016). Na národní úrovni (ČSÚ) je sledován od roku 2014 nový ukazatel „podíl nezaměstnaných osob“. Na základě toho je na Graf Dlouhý Most- 1 a Graf Dlouhý Most- 2 nově uveden vývoj ukazatele podílu nezaměstnaných osob v %.

Graf Dlouhý Most- 1: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2011 – 2015 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Graf Dlouhý Most- 2: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2016 – 2019

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

II. EKONOMICKÁ AKTIVITA

Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci v září 2020 nacházelo 272 aktivních ekonomických subjektů. Dle databáze Magnus web se k září 2020 v obci nacházelo celkem 274 ekonomických subjektů. V roce 2014, i v roce 2016 došlo k nárůstu ekonomických subjektů, a to o 21 jednotek, a stejně došlo k nárůstu počtu ekonomických subjektů v roce 2020 a to o 24, viz Tab. Dlouhý Most- 2. Databáze Magnus web již nezobrazuje počet aktivních a neaktivních ekonomických podniků, proto je poslední sloupec v roce 2020 prázdný.

Tab. Dlouhý Most- 2: Přehled vývoje počtu ekonomických subjektů v obci

	2010		2012		2014		2016		2020	
	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní
četnost ekonomických subjektů v obci	252	206	274	228	280	229	354	250	274	-

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2012, 2014, Magnus web 2016, 2020

Největší firmy i nadále působí v odvětvích kovovýroby, služeb, automobilového a stavebního průmyslu. Dle počtu zaměstnanců se jedná o malé a střední podniky, viz Tab. Dlouhý Most- 3.

Tab. Dlouhý Most- 3: Přehled firem s největším počtem zaměstnanců

Hl. předmět podnikání CZ-NACE	Popis oboru	Firma	Sídlo	Počet zaměstnanců				Komentář ke změně k 30.9.2020
				2010	2014	2016	2020	
310900	Výroba ostatního nábytku	NERROX s.r.o.	463 12 Dlouhý Most 271	50 - 99	50 - 99	50 - 99	50 - 99	Zjištěn přesný počet zaměstnanců 61 .
853110	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	Základní škola a Mateřská škola Dlouhý Most	463 12 Dlouhý Most 102	-	-	-	20 - 24	
812100	Všeobecný úklid budov	LIMPIA s.r.o.	463 12 Dlouhý Most 155	10 - 19	10 - 19	6 - 9	10 - 19	Zjištěn přesný počet zaměstnanců 8 .
812100	Všeobecný úklid budov	MG Services s.r.o.	463 12 Dlouhý Most 260	-	-	-	10 - 19	
749000	Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti j.n.	VIKISOF PLUS s.r.o.	463 12 Dlouhý Most 317	-	-	-	10 - 19	

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2014, 2020, Magnus web 2014, 2016, 2020, webové stránky jednotlivých firem

Dále dle databáze Magnus web byly identifikovány na základě obratu jako významné v roce 2020 fyzické osoby Ing. Tomáš Poek a Michael Kraus. Dále by do této kategorie bylo možné zařadit společnosti NERROX s.r.o., VABRUS s.r.o., MG Services s.r.o., LIMPIA s.r.o. a Profil Plus s.r.o., jejichž obrat spadá do kategorie 10 000 000 – 29 999 999 Kč.

Zemědělská výroba

V oblasti zemědělství, lesnictví, rybářství zde podniká v současné době 14 fyzických, z nichž lze na základě obratu vyzdvihnout například Josefa Žezulku, Petru Pořízovou a Jaroslavu Bartoňovou. Dále se zemědělské výrobě věnuje jedna právnická osoba – Cavis s.r.o. Většina subjektů se věnuje zprostředkovávání podpůrných činností pro zemědělství a posklizňové činnosti, dále také lesnímu hospodářství a těžbě.

Těžba a dobývání

Dle dotazníkového šetření bylo zjištěno, že se v okolí obce do 10 km nachází podnik věnující se těžbě a dobývání – EuROVIA Kamenolomy, a.s. (provozovna Bezděčín). Firma se věnuje těžbě a zpracování kameniva. Společnost nemá na život obce žádný vliv.

Inovační aktivity znalostních odvětví dominantních firem v obci

ČSU od roku 2001 realizuje statistické šetření o inovacích, zaměřené na oblast předpokládaného chování firem z hlediska inovačních aktivit. Od roku 2010 je okruh respondentů dán jejich příslušností do tzv. znalostních odvětví. Šetření probíhá v dvouletých cyklech, poslední proběhlo v roce 2018 pro sledované období 2014–2016 a nese označení TI 2018.

V obci Dlouhý Most bylo sledováno znalostní odvětví NACE 310 - Výroba ostatního nábytku. Z hlediska velikosti se v obci nacházejí střední firmy s uvedeným odvětvím v hlavním předmětu podnikání. Podíl inovačních firem v odvětví 310 v období 2014/2016 oproti minulému období klesl. Bližší informace viz Tab. Dlouhý Most- 4 a Tab. Dlouhý Most- 5, kde je zpracována analýza inovačních firem daného odvětví v podnikatelském prostředí České republiky a doplněna o údaje za období let **2014 – 2016**.

Tab. Dlouhý Most- 4: Hodnocení znalostních odvětví dle zaměření významných zaměstnavatelů v obci

Znalostní odvětví		Změna počtu zaměstnanců u respondentů v odvětví v ČR v %			Změna výkonnosti respondentů v odvětví (tis. Kč/1 ZAM) v %			Nejvýznamnější trh odvětví			Podíl inovačních firem odvětví z celk. počtu respondentů v %		
CZ-NACE	fa	10/12	12/14	14/16	10/12	12/14	14/16	10/12	12/14	14/16	10/12	12/14	14/16
310	S	-0,2	5	3	3	13	8	B	D	B/A/C	51	44	41

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat z ČSÚ, TI 2012, 2014 a 2016

Pozn. 1: Inovační firma je dle manuálu OECD taková, která ve sledovaném roce realizovala alespoň jednu inovaci, a to buď technickou (procesní, produktovou) nebo netechnickou (marketingovou, organizační).

Pozn. 2: A. místní či regionální trh v ČR; B. národní trh (celé či téměř celé území ČR); C. trhy zemí sousedících s ČR (Německo, Polsko, Slovensko, Rakousko); D. širší evropský trh (za hranicemi zemí přímo sousedících s ČR, dále Bělorusko, Rusko, Ukrajina, Moldavsko); E. ostatní světové trhy.

Tab. Dlouhý Most- 5: Doplnující informace ke zdrojům inovačních aktivit inovujících firem

Znalostní odvětví		Odpovídalo x % inovačních firem			Místní nebo regionální úřad v %			Stát (ústřední vláda) v %			7. RP EU v %			Fondy EU v %		
CZ-NACE	fa	10/12	12/14	14/16	10/12	12/14	14/16	10/12	12/14	14/16	10/12	12/14	14/16	10/12	12/14	14/16
310	S	100	100	71	0	0	0	17	22	7	5	0	0	27	22	42

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat z ČSÚ, TI 2012, 2014 a 2016

Průměrný disponibilní příjem na obyvatele

Průměrný disponibilní příjem na obyvatele v obci Dlouhý Most v r. 2018 činil **188 971 Kč**, o **8,8 %** více než v předcházejícím roce. Celkový přehled o výši disponibilních příjmů v obcích ORP ve vztahu k průměrnému disponibilnímu příjmu za ORP, Liberecký kraj a celou Českou republiku ukazuje Obr. Dlouhý Most- 1.

Ukazatel v obci je mírně nadprůměrný jak v porovnání s údajem za ORP (+ 2,67 %), tak i ČR (+2,81 %). Výrazněji nadprůměrný je v porovnání s disponibilním příjmem přepočteným na obyvatele Libereckého kraje (+9,17 %).

Příjmy ze závislé činnosti (platy a mzdy) tvoří **70,13 %** disponibilního příjmu obyvatel *obce* (ORP 66,35 %, Liberecký kraj 65,55 %, ČR 66,34 %). Příjmy ze závislé činnosti v obci meziročně vzrostly o 10,74 %. Výše příjmů je nadprůměrná ve srovnání v rámci ORP, Libereckého kraje i ČR.

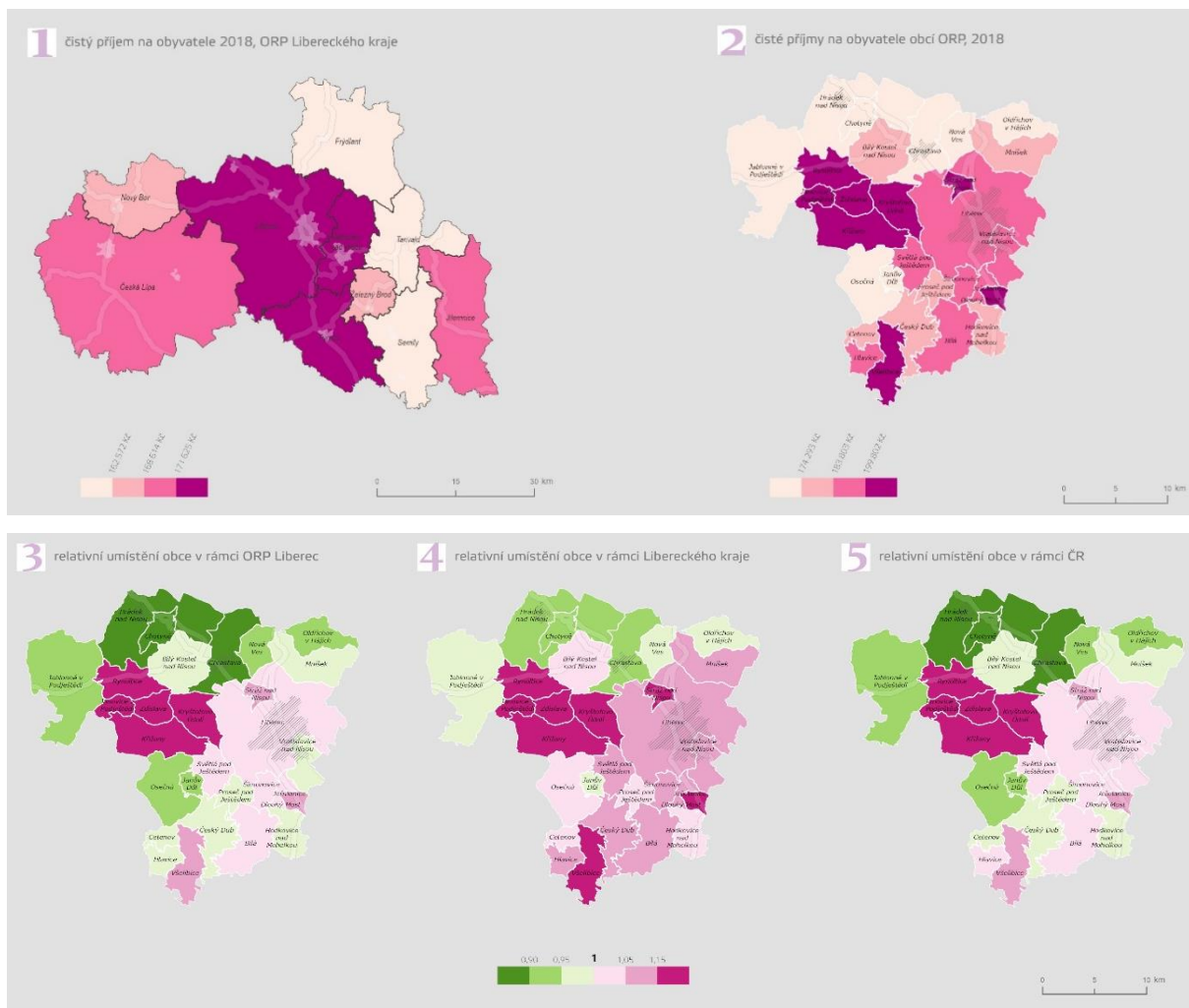
Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti podnikatelů – fyzických osob tvoří **10,34 %** disponibilního příjmu obyvatel *obce* (ORP 7,35 %, Liberecký kraj 7,52 %, ČR 7,60 %). Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti na obyvatele meziročně vzrostly o 26,34 %. Příjmy OSVČ v obci jsou významněji nadprůměrné jak v rámci ORP, tak v rámci Libereckého kraje i ČR.

Vyplacené **nepojistné sociální dávky** (tj. dávky státní sociální podpory a péčovské dávky, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvky na péči, dávky pro osoby se zdravotním postižením a podpory v nezaměstnanosti) tvoří **2,92 %** disponibilního příjmu obyvatel *obce* (ORP 3,56 %, Liberecký kraj 3,84 %, ČR 3,44 %). Vyplacené nepojistné sociální dávky v obci meziročně poklesly o 6,85 %. Výše nepojistných dávek v přepočtu na obyvatele je podprůměrná v rámci ORP, Libereckým krajem i ukazatelem za ČR.

Struktura disponibilního příjmu obyvatel v obci Dlouhý Most je uvedena na Graf Dlouhý Most- 3.

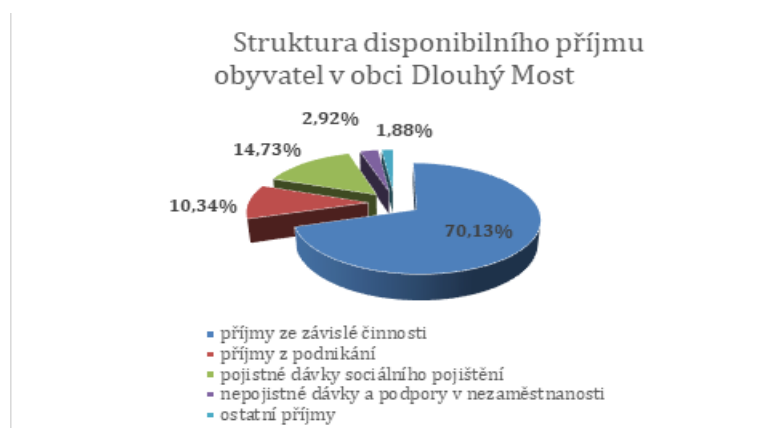
Metodická poznámka:

Při interpretaci prostorových disparit v tomto ukazateli je třeba vzít v potaz, že malé obce budou vykazovat extrémnější hodnoty (menší vzorek populace) než obce výrazně větší, kde se bude hodnota více blížit průměru.

Obr. Dlouhý Most- 1: Disponibilní příjem přepočtený na obyvatele v obcích ORP Liberec v komparaci s průměrem v ORP, Libereckém kraji a ČR

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat GFR ČR (2018), ÚP ČR (2018), ČSSZ (2018), MPSV ČR (2018), MF ČR (2018), ČSÚ (2018) a MV ČR (2018), RUIAN ČÚZK (2020), výstup projektu TL01000303 „Využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategii regionálního rozvoje 2021+“

Graf Dlouhý Most- 3: Struktura disponibilního příjmu obyvatel v obci Dlouhý Most

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat GFR ČR (2018), ÚP ČR (2018), ČSSZ (2018), MPSV ČR (2018), MF ČR (2018), ČSÚ (2018) a MV ČR (2018), RUIAN ČÚZK (2020), výstup projektu TL01000303 „Využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategii regionálního rozvoje 2021+“

III. STAV A TRENDY VE VYUŽITÍ ÚZEMÍ OBCE

V kapitole je nejprve vyhodnocen stav opuštěných provozních areálů v obci, následně je charakterizováno využití území obce.

Brownfields / Opuštěné výrobní areály a objekty

Dle Databáze brownfields a greenfields - Investiční příležitosti Libereckého kraje (6/2020) se v obci nachází jeden nevyužitý průmyslový objekt, a to velká plocha s několika jednoduchými objekty, který se využívá převážně jako plocha pro skladování dřeva.

Využití území obce

Způsob využití území vystihuje struktura pozemků, která je uvedena v Tab. Dlouhý Most- 6. Charakteristický je poměrně významný podíl trvalých travních porostů na území obce (téměř 53 %) a převažující zemědělské využití země (74 %).

Tab. Dlouhý Most- 6: Struktura jednotlivých druhů pozemků na území obce Dlouhý Most v letech 2001, 2012, 2015 a 2018

Druh pozemku	2001		2012		2015		2018	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Zemědělská půda	328,34	73,89	327,21	73,62	327,72	73,74	327,50	73,69
Zahrnuje:								
orná půda	71,40	16,07	70,82	15,93	70,46	15,85	70,40	15,84
zahrady	20,86	4,69	20,77	4,67	21,03	4,73	21,00	4,73
sady	0,25	0,06	0,25	0,06	0,25	0,06	0,30	0,07
chmelnice	0	0	0	0	0	0	0	0
vinice	0	0	0	0	0	0	0	0
trvalý travní porost	235,83	53,07	235,36	52,96	235,98	53,10	235,90	53,08
Lesní půda	51,89	11,68	53,11	11,95	53,15	11,96	53,10	11,95
Vodní plochy	2,99	0,67	2,99	0,67	2,99	0,67	3,00	0,68
Zastavěné a ostatní plochy	61,17	13,77	61,14	13,76	61,17	13,76	60,60	13,64
Celková výměra	444,38	100,00	444,44	100,00	444,42	100,00	444,40	100,00

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Změnu využití území v jednotlivých kategoriích pozemků v obci mezi rokem 2001 a 2018 vystihuje **index změny využití území**, který dosáhl hodnoty 0,40 %. Výsledek pod hranicí 1 % naznačuje, že změny nedosahují výraznější intenzity; pouze 0,40 % plochy daného území změnilo v tomto období kategorii využití. Změny po roce 2015 se týkají 0,05 % plochy území.

Jak se změny projeví ve struktuře pozemků, je patrné z Tab. Dlouhý Most- 7, kde jsou uvedeny relativní změny v charakteru využití vybraných druhů pozemků (podle Vavrouchová, Lepková, 2013). Celkově došlo do roku 2018 jen k nepatrným změnám, a to k nárůstu rozlohy lesních porostů o 1,21 ha na úkor zemědělské půdy a zastavěných ploch. Zalesňování představuje dominantní krajinnotvorný proces v daném období (Šveda, Vígašová, 2010), změny po roce 2015 jsou minimální.

Tab. Dlouhý Most- 7: Relativní změna vybraných druhů využití pozemků v obci Dlouhý Most mezi roky 2001 a 2018

Druh pozemku	Změna využití (2001-2018)		Změna využití (2012-2015)		Změna využití (2015-2018)	
	%	ha	%	ha	%	ha
Zemědělská půda	-0,26	-0,84	0,16	0,51	-0,06	-0,22
Orná půda	-1,40	-1,00	-0,51	-0,36	-0,08	-0,06
Zahrady	0,67	0,14	1,26	0,26	-0,14	-0,03
Sady	19,99	0,05	0,96	0,00	18,86	0,05
Trvalý travní porost	0,03	0,07	0,27	0,63	-0,03	-0,08
Lesní půda	2,33	1,21	0,07	0,04	-0,08	-0,05
Vodní plochy	0,33	0,01	-0,13	0,00	0,47	0,01
Zastavěné plochy a ostatní	-0,94	-0,57	0,06	0,03	-0,93	-0,57

Pozn. Zelená barva – plocha stabilní z hlediska udržitelnosti rozvoje území; oranžová barva – plocha nestabilní

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Jak dokládá Tab. Dlouhý Most- 8, ve sledovaném období je patrný mírný nárůst ploch ekologicky stabilních na úkor nestabilních, který je hodnocen pomocí **koeficientu ekologické stability (KES)**. Hodnota KES obce Dlouhý Most byla v roce 2018 ve výši 2,39; od roku 2001 došlo k nepatrnému zlepšení ekologické stability daného území, které se projevilo nepatrným zvýšením hodnoty KES o 0,04. Hodnota KES je vyšší než 1, což je hranice udržitelného rozvoje území, podle Míchala (1994) identifikuje krajinu vyváženou, ve které jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami.

Tab. Dlouhý Most- 8: Koeficient ekologické stability (KES) obec Dlouhý Most, období 2001 až 2018

Rok	Stabilní plochy	Nestabilní plochy	KES
2001	311,82	132,57	2,3521
2002	311,72	132,50	2,3526
2003	312,95	131,29	2,3837
2004	312,89	131,34	2,3823
2005	312,88	131,61	2,3773
2006	312,84	131,64	2,3765
2007	312,83	131,68	2,3757
2008	312,69	131,77	2,3730
2009	312,17	132,29	2,3597
2010	312,24	132,20	2,3619
2011	312,22	132,21	2,3616
2012	312,48	131,96	2,3680
2013	312,64	131,80	2,3721
2014	312,79	131,65	2,3759
2015	313,40	131,02	2,3920
2016	313,40	131,00	2,3924
2017	313,30	131,00	2,3916
2018	313,30	131,10	2,3898

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

IV. POTENCIÁL ROZVOJE OBCE

V následujících tabulkách (viz Tab. Dlouhý Most- 9) je předložen přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014 a 2018, které naplňují jednotlivé faktory. V posledním sloupci je vždy uvedeno hodnocení vývoje ukazatele dle toho, zda se jedná o maximalizační typ nebo minimalizační typ.

Tab. Dlouhý Most- 9: Vývoj ukazatelů sytících faktory v letech 2006, 2009, 2011, 2014 a 2018

1. Faktor nezaměstnanosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Dlouhodobá nezaměstnanost [%]	0,99	1,34	3,39	2,79	0,23	zlepšení
Tlak na pracovní místa	4,80	14,05	10,42	10,30	-0,03	zlepšení
Registovaná nezaměstnanost [%]	5,63	14,05	10,42	10,30	0,52	zlepšení
Účast voličů při volbách do PS PČR [%]	63,27	66,06	66,06	0,58	63,41	zlepšení

2. Faktor atraktivity místa bydlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let	0,12	0,16	0,11	0,07	0,07	beze změny
Průměrný věk obyvatel	37,64	37,50	37,28	38,20	39,64	zhoršení
Počet dokončených bytů za 5 let [1/1000 obyv.]	-	35,20	31,89	22,89	28,06	zlepšení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	37,16	81,58	11,25	11,76	83,54	zlepšení

3. Faktor osídlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Obecná hustota zalidnění [obyv./km ²]	160,64	174,37	176,4	186,77	176,41	zhoršení
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	7425,90	7815,26	7840	8556,7	7896,54	zhoršení

4. Faktor věkové struktury obyvatelstva

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	24	19	33	31	35,00	zlepšení
Průměrný věk obyvatel	37,64	37,50	37,28	38,20	39,64	zhoršení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	37,16	81,58	11,25	11,76	83,54	zlepšení
Index stáří	0,58	0,69	0,66	0,67	1,21	zhoršení
Index ekonomického zatížení obyvatelstva	0,40	0,37	0,41	0,45	0,50	min. zhoršení

5. Faktor občanské vybavenosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Podíl lůžek v hotelech a penzionech na celkové kapacitě HUZ	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel na ordinaci praktického lékaře	-	-	784	837	-	-
Počet obyvatel na ambulantní zdravotnické zařízení	-	774	-	-	-	-
Počet lékáren na 1000 obyvatel	0	0	0	0	0	beze změny
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	24	19	33	31	35	zlepšení
Počet obyvatel ve věku 6–14 let na 1 základní školu*	-	-	81	95	110	zlepšení
Počet obyvatel ve věku 15–19 let na 1 střední školu*	-	-	-	-	-	-
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	37,16	81,58	11,25	11,76	83,54	zlepšení
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	7425,90	7815,26	7840,00	8556,70	7896,54	zhoršení

* Údaj vyhodnocován jen při existenci zařízení

6. Faktor struktury ekonomiky

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Podíl aktivních subjektů ve službách	0,48	0,56	0,60	0,63	0,60	min. zhoršení
Podíl aktivních subjektů v zemědělství a lesnictví	0,04	0,03	0,04	0,04	0,05	min. zlepšení

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Komentáře k Tab. Dlouhý Most- 9:

Ve sledovaných ukazatelích za rok 2018 došlo oproti roku 2014 k významným pozitivním změnám v nezaměstnanosti a v bytové výstavbě. Registrovaná nezaměstnanost klesla v roce 2018 o cca 10 procentních bodů oproti období 2014, zlepšení vykazovala též míra dlouhodobé nezaměstnanosti (pokles o cca 2,5 procentního bodu). K významnému nárůstu došlo z hlediska účasti při volbách do poslanecké sněmovny v roce 2017, kdy se voleb účastnilo cca 63 % zapsaných voličů.

Zřejmý je pokračující trend ve zvyšování průměrného věku obyvatelstva. Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let zůstává beze změny. Významný nárůst hodnoty indexu stáří (na 1,21 z hodnoty 0,67 v roce 2014) ukazuje na nepříznivý vývoj poměru mezi seniorskou a dětskou složkou populace. Počet dětí ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu mírně vzrostl.

Příznivě lze hodnotit, že vzrostl počet dokončených bytů za 5 let na 1000 obyvatel (o cca 5), výraznější byl pak nárůst průměrné obytné plochy dokončeného bytu: na 83,54 m² oproti předchozímu období 2014 s hodnotou 11,76 m². Ve dvou posuzovaných ukazatelích faktoru osídlení, které hodnotí hustotu zalidnění, bylo možno pozorovat zhoršení oproti roku 2014.

Dostupné ukazatele sytící faktor struktury ekonomiky vykázaly v roce 2018 nepatrný a protichůdný vývoj. Oproti roku 2014 pak došlo k významnému zhoršení ukazatelů sytících faktor ekonomické aktivity, tedy ke snížení podílu ekonomických subjektů i podílu soukromých podnikatelů na celkové populaci obce ve věku 15–64 let.

